

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **I.P., spol.s.r.o.**, IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. R.G., L. proti žalovanému: **P., spol.s.r.o.**, Ž.D.R., IČO: X., **o zaplatenie 1 497,-- Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde v Žiline pod sp.zn. 11Rob 948/07, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 11.septembra 2008, č.k. 13 Cob 345/08- 37, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie žalobcu sa **o d m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Žilina uznesením zo 6.mája 2008, č.k. 11 Rob 948/07-28 konanie zastavil s poukazom na ustanovenie § 10 ods.1 zákona č. 71/1992 Zb. a na skutočnosť, že žalobca ani v lehote stanovenej vo výzve na doplatenie súdneho poplatku v sume 1 500,-- Sk, tento nedoplatil. Ďalej uviedol, že žalobca v konaní argumentoval tým, že v danom prípade sa nejedná o obchodno-právny spor, ale o občiansko-právny, a preto sa súdny poplatok platí podľa položky 1a Sadzobníka súdnych poplatkov. S touto argumentáciou súd prvého stupňa nesúhlasil. Podľa jeho názoru pri vzniku záväzkového vzťahu je rozhodujúca povaha účastníkov, poukázal pritom na ustanovenie § 261 ods.5 Obchodného zákonníka. Účastníci záväzkového vzťahu, z ktorého spor vznikol, sú podnikatelia, preto uzavrel, že záväzkový vzťah je vzťahom obchodným a spor z týchto vzťahov je z hľadiska procesného vecou

obchodnou. Súdny poplatok v prejednávanej veci z uvedených dôvodov bol žalobcovi vyrubený podľa položky 2a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Na odvolanie žalobcu vec prejednal Krajský súd v Žiline ako súd odvolací. Po preskúmaní veci napadnutým uznesením, uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Rozhodol tak s odôvodnením, že pre určenie výšky súdneho poplatku okresný súd správne ustálil, že sa jedná o obchodnú vec. Občiansky súdny poriadok a ani iný právny predpis neobsahuje výslovné vymedzenie, ktorá vec má charakter občiansko-právny a ktorá obchodno-právny. Uviedol, že za obchodné veci je prípustné považovať tie spory vo sfére súkromného práva, ktoré sa týkajú vzťahov medzi podnikateľmi, vzniknuté pri ich podnikateľskej činnosti. Rozhodujúcim kritériom je charakter účastníkov konania a charakter sporu, nie jeho hmotnoprávny základ. Prihliadol pritom k pôvodnému zneniu Občianskeho súdneho poriadku č. 519/1991 Zb., podľa ktorého obchodnou vecou sa rozumejú spory z právnych vzťahov medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Teda rozhodujúcim kritériom je charakter účastníkov konania a charakter sporu, nie jeho hmotnoprávny základ. Samotná skutočnosť aplikácie hmotného práva nemení charakter prejednávanej veci. Ďalej poukázal na ustanovenie § 261 ods.6 Obchodného zákonníka, z ktorého vyplýva, že ak právny predchodca žalobcu a žalovaný ako podnikateľské subjekty uzavreli poistnú zmluvu, ktorá ako zmluvný typ je upravená v Občianskom zákonníku, tak sa bude spravovať príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a súčasne Obchodným zákonníkom vzťahy medzi týmito účastníkmi. Pritom použitie Občianskeho zákonníka nemení charakter veci ako veci obchodnej, keďže vyplýva zo vzťahu medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Prvostupňový súd správne vyriešil základ pre stanovenie výšky súdneho poplatku, odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca dovolanie. Žiadal zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania zdôvodnil ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu považuje za nesprávne z toho dôvodu, že predmetom sporu je zaplatenie dlžného poistného za dobu do zániku poistenia v zmysle § 803 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ide o postúpenú pohľadávku zo spoločnosti U.P., a.s. Spornou sa v tomto konaní stala otázka posúdenia, či ide o vec obchodnú alebo civilnú vo vzťahu k určeniu výšky súdneho poplatku. Nesúhlasí s tým, že ide o obchodnú vec. Podľa jeho názoru určujúcimi pre úpravu vzájomných práv a povinností účastníkov poistnej

zmluvy sú osobitné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorý v §§ 788 až 828a upravuje záväzkové vzťahy poistenia. Tieto vzťahy sú vzťahmi civilno-právnymi. Má za to, že pri posudzovaní veci ako veci obchodnej či občianskej je podstatné, aký obsah má konkrétny právny vzťah a nie to, či ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi. Otázky uzavretia poistnej zmluvy, práv a povinností, vyplývajúcich z právneho vzťahu poistenia, zánik poistenia rovnako ako žalobcom uplatnené právo na poistné do zániku poistenia, sú upravené výhradne v Občianskom zákonníku a na tom základe tvrdí, že v predmetnej veci sa jedná o občiansko-záväzkový vzťah a nie obchodno-záväzkový v zmysle § 1 ods.1 Obchodného zákonníka. Konajúci súd podľa dovolateľa mal vec posudzovať ako občianskoprávnu a pokračovať v konaní v zmysle podanej žaloby. Ak súd prvého stupňa a odvolací súd hodnotil vec ako obchodnú, ide o nesprávny názor a nesprávne a nezákonne je potom aj rozhodnutie o zastavení konania, v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku v správnej výške.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods.1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O.s.p.) najskôr to, či sa ním napáda rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods.1 O.s.p.) V prejednávannej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Žalobcom napadnuté uznesenie nie je uznesením taxatívne vymenovaným v ustanovení § 239 O.s.p., preto dovolanie v danej veci nie je prípustné podľa uvedeného ustanovenia.

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd taxatívne vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p. Dovolateľ tvrdí, že v konaní mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Ak by k takémuto nesprávnemu postupu odvolacieho súdu v konaní skutočne došlo, zakladalo by to prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) je potrebné vidieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia

a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K takémuto postupu v prejednávanej veci nedošlo.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si žalobou podanou na súd 17.decembra 2007 uplatnil právo na zaplatenie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla z poistnej zmluvy, uzavretej medzi podnikateľmi a predmetom ktorej bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú inému v súvislosti s podnikaním žalovaného.

Je potrebné prisvedčiť súdu prvého stupňa a odvolaciemu súdu, že zákon o súdnych poplatkoch používa termín „obchodná vec“, avšak nikde nedefinuje, čo je obchodná vec. Preto súdy oboch stupňov podporne vychádzali z ustanovení Obchodného zákonníka, upravujúce záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi a z ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 519/1991 Zb., ktorý v ust. § 9 ods. 3 písm.a/ pod obchodnou vecou definoval spory z právnych vzťahov medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Podľa názoru dovolacieho súdu súdy oboch stupňov postupovali správne, keď pri posudzovaní, či v danom prípade ide o obchodnú vec, vychádzali z charakteru účastníkov záväzkového vzťahu a zo záväzkového vzťahu, ktorý vznikol nepochybne v súvislosti s ich podnikateľskou činnosťou. Preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď výšku súdneho poplatku vyrubil v súlade s položkou 2a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v aktuálnom znení.

Ak súd prvého stupňa zastavil konanie potom ako márne uplynula lehota na zaplatenie doplatku súdneho poplatku v sume 1 500,-- Sk a žalobca napriek upozorneniu o následku v prípade nezaplatenia doplatku tento nezaplatil, postupoval správne, keď konanie zastavil. Odvolací súd toto rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. Postupu odvolacieho súdu z pohľadu § 237 písm.f/ O.s.p. nie je možné nič vytknúť, preto postup súdu v tomto prípade nie je možné považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Nebola tak splnená podmienka prípustnosti dovolania, stanovená v § 237 písm.f/ O.s.p.

Keďže dovolací súd nezistil žiadne iné skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa ďalších ustanovení § 237 O.s.p. dovolanie podľa § 218 ods.1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 243b ods.4 O.s.p. ako neprípustné odmietol.

Žalovaný mal v dovolacom konaní úspech, mal by preto spravidla právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods.4 v spojení s § 224 ods.1 a § 142 ods.1

O.s.p.). V dovolacom konaní žalovanému trovy nevznikli, preto mu dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

P o u ě n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. decembra 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová